

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranger. 9'00 M.
Pagant per any, una premsa de rebuda

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
REDACCIÓ
CARRER DE FORTENY, 28 A TERS.
REDACCIÓ, 723 - IMPREMTA, 2.290

ANY X.-NUM. 2.988

BARCELONA, DILLUNS 19 DE MAIG DE 1913

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

ACTUALMENT
Exposició especial i venda

NOVETATS D'ESTIU

Preus sumament reduïts durant els dies d'exposició, en

CONFECCIONS PER A SENYORA, CAVALLE I NENS

Colls, Punys, Camises, Corbates, Mocadors, Bastons, Capells, i Calçat per a cavaller

Guants, Cotilles, Ombreles, Vans, Teixits i estampats de cotó

Dril de fil, classe forta, per a trajos de platja i camp; el metre a pessetes 0'60

Important: Oficina de Telègrafs instal·lada en el saló de lectura (SEGON PIS)

Revista estrangera

Contra l'Alsàcia Lorena

Heus aquí desfeta en un instant tota la bona impressió — i més que bona impressió — que hagi pogut causar la conferència parlamentària franco-alemanya de Berna. Segons acaba de fer-se públic, el govern alemany prepara lleis d'excepció contra l'Alsàcia-Lorena.

La nova s'ha fet pública abans d'hora gràcies a una informació de «Le Matin» enviada des d'Estrasburg, la capital alsàcia. Els orbes oficials alemanys se plantegen que s'hagin divulgat els projectes en preparació; però confinen l'exactitud dels informes de «Le Matin».

Prou potent per a preocupar al govern d'Estrasburg, el nacionalisme alsàcià-lorenès és jutjat pels alemanys com a cosa intolerable. I ara se proposa aquell ferir-lo suprimint per a ell els drets d'impremta i d'associació. Els projectes presentats al Consell federal de l'Imperi autoritzen a les autoritats per a dissoldre les associacions que's semblen perilloses, per a suspendre la publicació dels periòdics redactats en llengua francesa i per a privar la circulació dels llibres, fascicles i periòdics francesos que s'imprimen fora de l'Alsàcia-Lorena. El cop contra la llengua francesa, si els projectes s'aproven, seria brutal.

Davant els arguments que donen els alemanys amb l'intent de coonestar les seves barbares persecucions antinacionalistes a la Polònia prussiana, a l'Eslovènia i a l'Alsàcia-Lorena, un home amb esperit de justícia s'ha de sentir per força profundament revoltat. L'apom de l'argumentació teutona en aquests casos, la naturalitat amb que defensen els més ínfims principis, fa rabia i engendra una forta antipatia. Així veiem que l'oficiosa «Gazeta de Colònia» defensa el projecte contra la llengua francesa dient que està en concordància amb la llei francesa del 22 de juliol de 1895, segons la qual els periòdics que's publiquen a França en llengua estrangera han d'ésser sotmesos a les mateixes disposicions que's periòdics estrangers. De manera que, segons el criteri del govern i dels patriotes germànics, el francès és, a l'Alsàcia-Lorena, una llengua estrangera! Els nombrosos fills d'aquell país, de la Lorena especialment, que tenen el francès com a llengua materna, se trobaran amb que dins la pròpia casa, el propi parlar és estranger!

Ateix la «Gazeta de Colònia» que l'imperi havia testimoniat una grandíssima confiança als alsàcià-lorenesos; però que després han canviat les circumstàncies i amb elles la disposició d'esperit, per quals raons se pot donar com a cosa certa que's projectes seran aprovats. «No pot negar-se — escriu el suditi diari — que s'han fundat injustificades esperances sobre la confiança que's alsàcià-lorenesos tenen en ells mateixos. Cal aporiar el propòsit del govern de vigilar d'aprop els diaris de llengua francesa que's publiquen en l'Alsàcia-Lorena alemanya. Tractant la política exclusivament des del punt de vista francès, seguint una política nacional francesa i condemnant tantament la política estrangera de l'Alemanya, la premsa franco-alsàcià-lorenesa ha esdevingut un veritable factor de opinió pública de França, fins a tal punt que aquesta premsa no's distingeix en res dels diaris que's publiquen a França».

Principalment, el projecte alemany va dirigit contra el «Nouveliste d'Alsàcia-Lorena», diari que dirigix el doctor nacionalista Wetterlé i que gaudeix d'una gran influència en el país annexat. Però és que's pot creure que's projectes arribaran a ésser lleis? Molts són els qui, dins l'Alemanya, dubten que'l Reichstag els voti. Contra ells hi haurà els vots del centre catòlic, dels socialistes, dels radicals i dels nacionalistes de l'Alsàcia-Lorena, la Polònia prussiana i l'Eslovènia.

LA MOMIA

Tots la coneixem la momia. És un jalo ambiciós, sense altres mèrits contrets dintre la política espanyola que la seva desprecupació. En la seva història hi ha el vergonyós «Tractat de París» i aquella frase: «tots hem mort a Mèxic». Ell és com la política espanyola, arrugat, antiquat, encarrat com una momia egípcia. Cada dia canta un himne a la pàtria espanyola, gura i indivisible, i no obre la boca que no digui un disbarat en nom d'aquesta pàtria amb marxa de Càdix i marxes reials.

Mentres Cuba, Puerto Rico i Filipines demanaven a les bones auto-nòmies, era dels que clamava contra's auto-nòmies; quan la rebel·lió cubana, era dels partidaris de gastar l'últim home i la darrera pesseta. Ara és dels enemics més foribonds de Catalunya, contra't a tota concessió autonòmica, furiosament catalanòfob.

Per a conèixer el temps d'aquest home, cal llegir aquests dos telegrams, canviats entre un centre liberal de Barcelona i el jaic de Lluorizán:

«Excmo. Sr. D. Eugenio Montero Ríos, Presidente del Senado, Madrid.

«Peña Liberal» de Barcelona veria complacida desistiera V. E. l'oposició Mancomunada juzgando su aprobación obra alto patriotismo conveniente desvolviendo partido liberal. — El Presidente, Francisco P. Inglés; el Secretario, Baltasar Miró.

An aquest telegrama contesta en Montero Ríos amb el següent:

«Recibi su telegrama pidiéndome desista mi oposición al proyecto Mancomunada, pero entiendo que debereis de alto patriotismo e interés común de España incluso Cataluña me impiden acceder a los deseos de esa entidad».

«Alto patriotismo, interés de España... El lenguaje de siempre, l'eterna frase efectista que's fa pesada i monòtona dita per gent com aquesta. I es aquest vell que parla de patriotisme, quan per veure triomfar un plet de família es capaç de promoure, mil enredos, cent crisis i una guerra civil, si en les seves possibilitats estava».

«Incluso Cataluña...» Què sab ell de Catalunya? Què sab ell de les nostres coses i de les qüestions que afecten a la vida nostra? Què sab ell que no sigui de protegir fills i nets i liquidar colònies?

Que parli en nom de la pàtria a la seva manera, en nom d'Espanya, però que deixi tranquil·la a Catalunya. Què's cuidi d'irrigar i d'entrebarcar dintre la política, però que no's figui en lo que no entén ni entendrà mai, perquè ni el seu cap està ja per a tals coses, ni li queden prous anys de vida per a tals empreses; que cudi la seva salut i que no s'embarqui en coses per a homes, que la segona infància no admet emocions fortes.

Els jaïos, els homes sense talent, els intrigants, no poden parlar, i les momies no tenen altre fi que la seva representació pretèrita de les edats mortes.

ECOS

EN els que hem estat en la nostra adolescència una mica romàntica, sempre ha persistit el regust de les lectures referents en aquella Cort de Baviera amb reis bojos, desfrants per la Bellesa, i a la de Viena, tota plena de catolicisme, de tragèdies, de misteris i de luxúria. Els destins de Joan Orti han estat sempre inquietats curiositat nostra. Fa pocs mesos que's declarà oficialment la seva mort, comprovant-se gairebé, que perdé la vida en l'estret de Magallanes. Ara un altre drama legendar de la cort austríaca, acaba d'ésser esbrinat per la comtessa de Larisch, en el llibre de les seves memòries, «My Past», el meu passat.

El príncep Rodolf, hereu de la corona d'Àustria, aparegué un dia mort en una torre, prop de Viena, junt amb la baronessa Vetsera, la seva amant. Mai se va saber la veritat d'aquella tragèdia que la major part considerà com el final sangant d'una orgia. La comtessa de Larisch era cosina germana del príncep Rodolf i íntima de la baronessa, amb la qual anaven plegades a Meyerling, lloc de la tragèdia, retratant-se plegades per aquells dies. Tophom acusà a la comtessa de co-nèixer exactament les causes de la tragèdia, arribant molts a acusar-la de complicitat. Ara, després de vintiquatre anys se decideix a desfer un misteri històric i a sincerar-se.

El príncep Rodolf se matà perquè conspirava contra'l seu pare, ambicionant la corona d'Hongria. Descoberta la conspiració'l príncep Rodolf, que hauria estat subjectat a un consell de guerra se matà. La baronessa va seguir. Un drama ben senzill. Posat an el general Boulanger a Viena i el suïcidí en el cementiri d'Ixelles s'hauria transformat en suïcidí de Meyerling.

En els nostres periòdics ja s'ha comentat burgesament el llibre reivindicador. Les plomes vulgars, les plomes que escriuen per impulsos econòmics, acusen: «La comtessa no busca més que l'escàndol per a reunir diners amb el llibre. Ignorem lo que la comtessa diu: «lo no vell, jo no puc esperar més. Me va en el silenci la meua història i la pau de la meua llar. Acusada per tothom, desprecia't per la noblesa, el meu fill ja home, creient en l'indignitat meua se va suïcidar. Les meves filles autòctones el mateix dolor».

Aquest eco no'l fem per a recullir en les nostres planes, l'escàndol aristocràtic. Si per a escampar les afirmacions de la comtessa de Larisch. El príncep Rodolf, lo mateix que Joan Orti, eren democràtics, massons i partidaris de l'indpendència de Hongria. Tenien l'anima forta com un héroe antic. Exaltaven la vida, l'amor i la llibertat, i no podent aconseguir aquesta santíssima trinitat en la cort catòlica de Viena, l'un se llançà a la mort, l'altre al mar, reproduint les llegendes del vaixell fantasma.

Els sentim nostres en aquests dos homes i la convicció de que tant sols la democràcia — els seus ideals, les seves lluites — produïren aquests superbes exemples humans s'aferra més íntimament en nosaltres. Lo altre, l'emperador caduc, la noblesa envidiosa, les falses generiques dictadores, la lascivia cortisana que feu murmurar si el príncep Rodolf i la baronessa de Vetsera no s'haurien donat la mort per salvar que eren germans adults, units per amor incestuós, es l'aristocràcia...

L'ASSOCIACIÓ de la Premsa haurà realitzat ahir amb la cursa de braus, un magnífic negoci. La multitud flamenco omplí la plaça. En llotgetes i graderies no hi cabia ni un aficionat més i ens diuen que segurament foren nombrosos els que's quedaren amb les ganes d'entrar-hi, mitjançant el corresponent pagament.

L'Associació, millor dit, la seva comissió tauròfila, hauria d'haver tingut present un costum que durant molt temps, encara que ja fa anys que no's practica, se tenia en la plaça de Madrid. Aleshores, aquesta plaça, com ara la nova de Barcelona, donava'l camp. Els cavalls mig morts, eren trets a fora, penjats els burdells, la carn estripada, les potes canals de sang, i allí, gent que restaven a fora, gent que no havien pogut fruit del torment dels cavalls, a cops de bastó i de ganivet, els rematava.

La comissió organitzadora de la cursa, no pensà amb que podia haver-hi gent que es quedés sense veure sang i llançant els cavalls moribonds en el camp d'atrop la plaça, hauria contribuït a que molts aficionats sopessin i's dormissin amb aquella serena confortació que deu donar una tarde d'escolador amb música.

L'«A. B. C.» és un periòdic maurista tant putre en les seves informacions que arribà a oferir un premi a aquell que li presentés una errada en els números de la seva llista de la rifa nacional.

L'«A. B. C.», d'ahir, porta un telegrama de Barcelona ont an el diputat Vila, se li diu Vila, el poble de Manlleu, Mayen i se presenta com a arranjador de «La fienecilla domada» a don Josep Zulueta. Però no's cregué que comet un senyal error de nom, no. Inserta'l retrat del diputat per Vilafraña i al peu la llegenda: «D. José Zulueta. Refundidor».

Com que del senyor Zulueta s'ha parlat moltes vegades com disposat a ingressar en la monarquia, l'«A. B. C.», entre's dos Zulueta, fa de Duguesclín.

En el C. N. R. de Gracia

Inauguració d'una senyera

Hermosa festa la celebrada ahir en el Centre Nacionalista Republicà de Gracia, amb motiu de l'entrega a l'entitat d'una hermosa bandera que ha costejat una comissió de senyores.

L'ampla sala era plena d'una concurrencia entusiasta, entre la qual l'element femení hi era representat brillantment.

Començà l'acte a les cinc. En l'escenari prengueren scienc el president del Centre senyor Ribera i Rovira, el secretari senyor Ayné Vázquez, el regidor del districte senyor Martorell i moltes representacions d'entitats de l'U. F. N. R. i de l'Unió Catalànica.

El senyor Ayné llegí les adhesions, que són les següents: Ateneu d'U. F. N. R. del districte III; Associació Catalànica de Gracia; Ateneu Gracienc d'U. F. N. R.; Unió Catalànica; Casal Nacionalista Martorell; Centre d'U. F. N. R. del districte II; Centre d'U. F. N. R. del districte III; C. N. R. del Poble Nou; Ateneu Democràcia d'U. F. N. R.; Associació N. C.; Comitè de Joventuts de U. F. N. R.; Unió Nacionalista Radical; don Martí Matons; don David Ferrer, i altres i altres.

El president del Centre, senyor Ribera i Rovira, s'aixecà a parlar i ho fa amb tons patriòtics. El·logia l'iniciativa de les ofertes de la senyera. Diu que aquesta ha d'ésser el símbol que ha de guiar tots els actes de l'entitat. Explica lo que és la bandera barrada, i al·ludint a l'estrella blanca que hi figura damunt d'un fons morat, canta el federalisme ibèric, ideal germà del nacionalisme que ha de dur el benestar a la nostra pàtria. (Molts aplaudiments).

Seguidament don Oriol Martorell, fa un discurs, en el qual saluda a les senyores de la comissió. Manifesta'l seu entusiasme per l'idea que ha informat a la mateixa al dur a cap un acte de tal patriotisme.

El·logia la festa de germanor que's celebra, festa que tindrà un bell coronament amb la dansa de Catalunya.

Acabà llegint la poesia del Maragall «Cant a la senyera», essent ovacionat.

A seguit una cobla-orquestra executà l'himne català «Els Segadors», i entre mig de calorosos aplaudiments, la comissió de senyores, cada una del braç d'un soci del Centre, pujà a l'escenari a l'entrega al Consell del mateix de la bandera.

Torna a parlar el senyor Ribera i Rovira. Dona les gràcies a les ofertes i accepta la senyera en nom de tot el Centre.

I diu: «Amb tot el cor, prometo en nom dels meus consocios, que l'entitat serà consegüent amb els ideals liberals i nacionalistes».

El senyor Ribera, besa després la bandera entre notres aplaudiments i visques a Catalunya.

Tot seguit, el públic, agomolant-se, presència com s'itza la bandera en la balconada que forma l'àngol dels carrers de la Llibertat i de l'Orde, mentre l'orquestra executà la «Marsellesa».

Fou un moment d'intensa emoció en el qual l'entusiasme regnà per complet.

Acabats els aplaudiments i els crits patriòtics del públic, la comissió de senyores i els demés ocupants de l'escenari, tornen al mateix, i següeixen els parlaments que inicia el senyor Llovet, llegint una poesia alusiva a l'acte, que és aplaudida.

El senyor Sans Vagué, del Comitè de Joventuts, pronuncia curtes paraules en prò dels ideals nacionalistes i avançats. (Aplaudiments).

El president de la Joventut del Centre, senyor Lluor, fa un herms discurs en prò de l'ensenyança catalana i futeja als antipatriotes i als falsos republicans. Té paraules de remarcament per a les senyores que han entregat la bandera.

En termes força encertats el senyor Casas Briz, delegat de l'Unió Catalànica, fa un parlament en el qual fa afirmació dels seus convenciments catalànics i progressius.

Llegeix unes quantilles, el consodi Guillem, de la Comissió política del Centre. El bon sentit del treball i la justesa amb que està redactat merescueren aplaudiments.

Finalment, el senyor Ayné Vázquez, dona les gràcies a tothom en breus i encertades paraules, que són ovacionades.

Acabà l'acte amb els himnes «La Marsellesa» i «Els Segadors» chore's i aplaudis per tota la concurrencia.

L'acte que satisfé per complet a tots els presents, acabà amb una audició de sardanes, ballant-se'n algunes de rams, en honor de les repetides senyores de la comissió.

Els grans partits de foot-ball

El «Daring», triomfa novament del «Barcelona», per 3 goals a 1

No obstant i tenir lloc ahir a la tarda diverses festes, entre ells la tan discutida «corrida» de braus de l'Associació de la Premsa, el camp del Campió i degà de nostres Clubs presentava a quarts de cinc un magnífic espectacle. El públic omplia quasi totes les localitats i en l'entrada general no's podia donar un pas, esperant-se per part de tothom quel triomf dels belgues seria de nou aplaudidor.

Els comentaris que's feien sobre'l resultat del disabte eren sabrosíssims. A pesar d'això, molts dels socis del Barcelona afirmaven que ahir el joc es desenvoluparia de bon diversa manera, ja que's seus jugadors estaven disposats a fer veure als belgues que no eren un partit de segona categoria.

Mentrestant la gent es preparava plena d'expectació per a presenciar una tulla que tan interessants es preveia.

A l'hora anunciada començà.

ELS PARTITS

Els dos equips es presentaren en la següent forma:

«Daring». — Chapey, portà; Swartenbroeks, Braukman, defenses; Bauvais, Bossaert, Irogneux, mitjos; Bessuna, Werstrach, Brabant, Hright i Deinger, davanters.

«Barcelona». — René, portà; Izair, Amecha, defenses; Rositzky, Massana, Grynswell, mitjos; Fornis, Allack, Steel, Apoll i Peris, davanters.

El senyor Hamilton que arbitra dona la senyal i arrenca el Barcelona que juga contra sol i pendent amb una magnífica combinació, logrant una «corner» que, després de passejar-se la pilota pel cap de varius jugadors remata amb el cap en Segel-essent ovacionat.

Els belgues no's rendeixen i a la gran desesperació però els jugadors del Barcelona que ho fan magistralment els paren els peus a cada moment veient-se impossibilitats de fer cap goal.

En Greenwell es multiplica agafant pilotes inexplicables i desconcertant sovint als contraris. Finalment i aprofitant una di-quiname, claudica dels nostres logra, els de Brusel·les el primer goal que logra l'interior esquerre, quedant, per lo tant, empatats amb el Barcelona.

Al cap de poc rato el senyor Hamilton dona la senyal del «qual-time» sense que cap dels dos bandols hagi pogut desfer l'empat.

Pasat el temps reglamentari, tornen a col·locar-se els dos equips jugant an el Daring contra sol i pendent.

Arrenca altra volta'l Barcelona amb gran ampena, dominant a sos contraris i atacant d'una manera tremenda la porta belga. Però es veu que la desgràcia'l persegueix. A pesar de les magnífiques passades de Greenwell i de Rositzky i de les arrencades de Allack no poden fer cap goal, uns vegades per desgràcia, altres perquè'l defensa belga i el porter, (sobre tot aquest darrer) estan a tot arreu. Salven uns pilotes perillósíssims i imparable.

Mentrestant, i aprofitant lo final col·locats que estan els nostres (cosa que ja hem remarcat amb molt sentiment altres vegades) els belgues fan diverses excursions al camp català logrant en un d'ells el segon goal, entrat magníficament per l'extrem esquerre.

En aquests moments els jugadors del Barcelona, tornen a atacar amb gran força la porta belga, volent logar l'empat, però a pesar de les magnífiques combinacions i passades dels mitjos i davanters no poden cogar son intent car el defensa belga està sempre unibunt i no se li pert cap pilota, no obstant aprofitant per dos vegades el seu desàut els nostres van per a fer goal però allavors el porter, el para agafant-se amb la pilota tot rodolant per terra. Fou un moment emocionant.

En aquest punt s'ha de retirar un jugador belga per haver-se fet mal en un goal.

Continuà'l joc de la mateixa manera, havent notat que l'Amecha amonesta an en Massana i a l'Izair perquè realment sempre estan mal col·locats; sobre tot en Massana sembla que li hagin de portar les pilotes a domicili. Els belgues aprenen en les seves magnífiques passades

veient el perfil en Rositzky que està col·lossal, però's troba sol sovint i no pot evitar el joc dels belgues que després d'unes magnífiques passades logren el tercer goal, quart de la tarda.

Amib aquest resultat de 3 a 1 a favor del «Daring», s'acabà el partit, senyalant el «Daring» el final mentre part del públic protesta del seu arbitratge per no haver-hi presenciat encara'l Barcelona, cas en molts partits dels jugats amb estrangers sempre en alguns moments hi hem vist atregues i travetes més o menys dissimulades.

Els jugadors del «Daring» no tenen un joc fi, lleal i molt científic que no's falla mai sapiguent sempre a qui han de passar la pilota i ont han de col·locar-se per a shootar bé i just.

Però sobre tot a qui hi ha que elogiar és al porter. Cobreu uns pilotes realment imparables. És un porter que's atrevia a calificar de colossal.

En quant als nostres, ahir ens convençem que tenen vicis que per lo vist no's perderan mai. A pesar de les aventures de l'Amecha, l'Izair està sempre mal col·locat i els arrencades dels contraris sovint el desconcerten pifiant molts cops.

An en Massana, hem de tornar a dir-li que s'ho pren massa a la fresca. Amb equips com el d'ahir, s'ha d'anar directament al goal i no entretenir-se amb «dribblings» ni altres filigranes propies d'un partit amistós, però que, ahir, com altres vegades, feren posar nerviosos al públic i als seus companys. En Peris molt desgraciad. En Fornis idem. En René ens sembla que devegades, deu pensar amb alguna altra cosa, molt diferenta de que està jugant un partit, ja que li entren els «goals» que no's menys se'n adona. Li recomanem que prengui model del porter belga. Allò es un goal Rupert!

Els demés regularment, excepció den Rositzky i en Greenwell, que foren els dos homes de la tarde jugant colossalment.

RESUM

En resum, el partit d'ahir constituí un altre triomf de l'equip de Brusel·les que es nostre hoste i que pot afirmar-se sense dubte, que es el millor que's ha visitat. Millor que's millores «teams» anglesos que hem vist a Barcelona.

El nostre «Barcelona» per la seva banda estigué molt de desgràcia. A la segona part se mereixia ben bé fer un goal, car els esforços foren colossals i les jugades molt maques Fou una illatí mal!

De totes maneres els belgues se de-gueren començar ahir de que se les tenien que heure amb un equip fort. No feien pas les filigranes amb els seus del disabte quan triomfaren tant aplaudidorment.

Es doncs, un mèrit pels nostres jugadors, que a pesar de lo formidable de l'equip del «Daring», poguessin acabar el partit amb el resultat apuntat.

Sorintem per lo tant, sumament satisfets i amb ganes de tornar a presenciar un altra vegada l'hermós i noble joc dels foot-ballistes belgues.

A la sortida se deia que dijous tornarien a jugar, amb el «Barcelona». No sabem que hi ha de veritat en aquesta nova.

HANS

A les portes de Barcelona

Pels romàntics indrets de Catalunya

El turó de Moncada

Passant, una de tantes vegades, per la vall del Besòs, amb el tren de França, contemplàrem la srueta obscura del Turó de Moncada, i pensant veure les runes històriques i venerables de la mansió dels Moncades, la mirada s'ensopegà amb unes parets que no eren els vells murs. I pensàrem en que allí s'havia comés una profanació.

D'allavors ençà havíem vist altres vegades el Turó i com en el seu cim aquelles parets anaven enlairant-se més.

Per a les mils persones que cada dia travessen la vall del Besòs, poques n'hi haurà que no sapiguin que allí dalt, com un ntu d'algunes, hi havia les runes d'un castell feudal d'una família famosa. I tothom, al passar, guaita a les altures.

Però ademés el Turó atreu pel seu aspecte, Espadat, de forma còfica a la banda del riu, el seu perfil sembla dir que allí ha sigut un guaita avançat de la urbs, i un centinella que vetlla el Vallès. L'aspecte de la seva massa grisa i petrea arrau amb respecte i captiva involuntàriament l'atenció.

Al cim d'aquesta muntanya, d'aquest conegut Turó, i damunt de les runes del Castell dels Moncades, avui els homes han aixecat una ermita. Així ho sabé-

Un home de la terra

Al fer-nos el propòsit del romiatge patriòtic, esperàvem un dia de sol en que la muntanya i el camp tinguessin tots els atractius primavera's. Però com que el temps estava de dies embolcat i aquest jom tardava més de lo que's nostres desitjos volien, amb tot i quel temps menaçava pluja, ens armàrem de paraigües, pujàrem al tren i marxàrem a Moncada un dia de la setmana passada.

Al costat nostre viatja un home del camp, fort i alt, home de la terra, de cara amplosa i quadrada, de franc parlar i de més franca rialla. Li demanem la seva opinió sobre'l temps i la resposta no és pas tranquil·litzadora. Parlem després de cent coses. I la seva ingenuitat ens encanta.

Ell té 77 anys (i és fort com un roquer); el mai ha estat malalt. Fa cinquanta anys que ven les maduïres a la mateixa família de venedors de Barcelona; ja pagues vegades al tren, però avui té una por de millorar-se. Té vuit fills i dinou nets. De bon matí, al apuntar tantot el dia, la sortida de Moncada amb tres diaris de

FILLS DE F. MAS SARDÀ
RAMBLA DEL CENTRE 20 - BARCELONA

Negociem els cupons Amortitzable 5 per 100, venciment 15 Maig.

A segona plana: Crònica de Teatres.

ESPECTACLES

Teatre Tivoli Gran companyia d'òpera. Emili Duval i Julià Vivas. Avui dilluns, nit a un quart de deu. Exit, èxit. Primer

La fierecilla domada

Segon La celebre ballarina de fama mundial Mlle. Napierkowska

originals dances que han obtingut els més grans èxits en els grans teatres de l'Òpera de París, Imperial de Sant Petersburg, Viena, Berlin, Londres i New-York. Tercer «Las mocitas del barrio». En la present setmana estrena important: «La presidenta» i «Asalto a las damas»

Teatre Novitats

Companyia dramàtica d'

Enric Borrás

Avui dilluns, nit a un quart de deu. Quinta d'abonament. Primera representació de la comedia classica en tres actes

El alcalde de Zalamea

Segon El apòstol en un acte «Trinidad». Dimarts nit. Per primera vegada el grandis drama en tres actes

La muerte civil

Se despatxa en comptaduria.

Teatre Novitats

Companyia cómico-dramàtica del Teatre de la Comedia de Madrid. Queda obert l'abona-

ment desde aquesta setxa en la Administració del teatre de 11 a dos quarts d'una, de dos quarts de quatre a 6 i de dos quarts de deu a dos quarts de dotze de la nit, reservant-se als senyors abonats a dies de moda de la darrera temporada Guerrero-Mendoza les seves localitats fins el dia 26 del corrent. Inauguració el 31 de maig.

Teatre Còmic

Avui dilluns a les 4. Entrada 30 cèntims. Gran funció popular. Darrera funció de les cinc en que fou contractada

Lluís Rodríguez

Primer «La carne flaca», entusiastes ovacions a Ursula López i Julia Gómez. Segon «Juegos malabares», per Lluís Rodríguez, una de les tres úniques tiples d'Espanya que canten la cançó del «Paquito». Tercer «Exit grandios «El país de las Hadas», ova-ció de Ursula López i Pep Bergés. Nit a un quart de deu. Cartell colossial. 5 actes. Les dos operetes de més èxit Primer «La comediante», tres actes. Protagonistes

Lopetegui—Gorgé

Segon «La generala», dos actes. Pro-grames

Lopetegui-Rodríguez-Rosal

Dissabte estrena important «Las Bayade-ras», opereta en tres actes.

TEATRE APOL

Gran companyia Onofri. Avui dilluns, darrer representació irremissiblement. Tarda a les 4. Nit a dos quarts de deu. El extraordinariament aplaudit mmo drama policia en 4 actes i 15 quadres

El rey de los apaches

escenes de la vida apache, amb sorprenents trucs. Incendi en un vaixell en alta mar. Ball apache, decorat exprois. Demà dimarts la celebrada pantomima «Juan el destripador».

Saturn Parc

El millor Parc amb els sports i atraccions més notables i grans del món. Am-nitcarà diariament trides i nits la reputada música del regiment d'Alfentara Teatre Varietés del «Saturn» Espiendidi pro-grama present-hi part la ballarina Conchita Ripoll, el notable excentric musical «Dorix», «Trio Navarro» i el extraordinari home de foc S. Menier. Les germanes i simpàtiques ballarines «Mari-Isabel». Entrada de passag 10 cèntims.

FRONTO COMTAL

Amb objecte de donar descans als pelotaris avui no hi haurà partit.

Concerts

Palau de la Música Catalana
Associació Wagneriana
Orfeó Català
Centenari WAGNER

Dijous 22 maig a tres quarts de deu del vespre

II GRAN FESTIVAL

«Marxa imperial», «M. art d'Isolda», «Himne a Wagner», estrena, «Walkyria», un acte complet

PARCIVAL

ESCEÑES DE LA CONSAGRACIO DEL GRIAL.—Localitat: Casa Dotesio magatzem de música i 3, Portal de l'Angel.

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Concert. Restaurant Parisis

ALCAZAR Gran Café Concert. Res-taurant de primer orde.

Sarsuela alegres. Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 105, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyia de Varietés».

La Gran Peña Music-Hall Sant Pau, 83 Teléfon 3063

Tots els dies tarde a dos quarts de quatre i

nit a dos quarts de deu. Concerts per la Com-panyia varietés i grans espectacles de regal.

Cinematògrafs

SANT PAU, 85

DIANA CINES ARIBAU, 4

Entrada general. 10 cèntims;

Preferencia. 20 »

Avui dilluns dia popular amb estrenes. 8

estrenes. 8. «Sangre bohemio», 839 m. Nordis, «Tierra prometida», 830 m. Carlo Film, «So-

pecia injusta», 660 m. Pathé, «Pallón que reve-ve», 615 m. Aquila, «Cachupia bombero por amor», «Corazón de modelo», «La hija del em-

bañador», «Caprichos del destino» i altres va-ries. Demà dimarts, dia de Moda, grans es-trenes.

Gran cine saló Doré

Avui dilluns gran programa únic a Bar-celona. Hermoses pel·lícules i grans atraccions. «The Pantos», excentrics an-glesos, els quals's despedeixen avui d'aquest públic. «Trio Aliator», amb ses balls a transformació i acrobàtics. Ovacions als em-nients artistes

LOS HARTURS

Los Harturs

amb els seus apropiats cómico-líric-balla-bles, els únics en el seu genre.

Demà aconteximent artistic. Debut del xilolonista més colossial del món

Lite's Gaston

veritable fenómeno el únic que a la vega-da domina tres xilofons.

Divendres 23, divendres 23, divendres,

23, gran so'emnitat a benefici dels em-nients artistes

LOS HARTURS

Los Harturs

Prepareu-se pel dia 23. Lo millor que's pot veure se veurà el 23

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els di-ven-dres, boullabaise. Dissabte menú corrent i vegetarià.

Ateneu Pi i Margall DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensa
Médo públic gratuit

Nas, gorja y orelles, a càrreg del doctor Francisco Morcu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarda.

Malalties de nois, a càrreg del doctor Ma Roig y Roig, tots els dilluns, dima-cres y divendres, de 9 a 10 de

Medicina general, a càrreg del doctor Lluís G. Nogué y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8

Cirugia y malalties de la dona, a càrreg del doctor J. Vicedo Bonmati, tots els dimars, dijous y dissabtes, de 4 a 7 tarda.

Malalties dels ulls, a càrreg del doctor Lluís Bonet Comajuncosa, tots els dimars, dijous y dissabtes, de set a vuit tarde.

Assistencia a part, a càrreg de la profes-sora donya Isabel Robasa Boñil, tot els dijous y dissabtes, de 11 a 12 de matí.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

Agencia Mundial LA RESERVA

Consultori privat dedicat especialment a assumptes, informacions, i encàrrecs se-creto-particulars, vigilancia privada p experts **DETECTIVES** d'ambdós sexes. Ciercos, Casaments, Resques, Investigacions.

SECCIÓ JURÍDICA - ADMINISTRATIVA - COMERCIAL

Encarregad, del cobrament de crèdits, repariment de mostres, impressos, circulars, Escripura de sobres. Gestió de compra-venta de finqes i establiments. Recomana-ció de habitacions, cases de disposes i particulars. Comissions i representacions.

Agente en los principales ciudats

Oficines: 57 - Fernando - 57, entressol. — Barcelona

CICLOS SANROMÁ
SALVÉS 63 - BARCELONA

FORA PÈL MOIXI

EL POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qual-quer part del cos, mata ses arrels i no torna a sortir. No irrita' cuts. Aquest depilatori es utilitza a les senyores que tinguin pèl moixi (vello) a la cara y braços, para que així puguen destruirlo. 9'50 ptes. — 5'cavits certificat per cor- 9'50 ptes. en LLURANSA de Giro UN POT, reus si per endavant se reben 9'50 ptes. Munt o segells de corren.

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CABRER NOU), NÚMERO 52 - BARCELONA

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde 3 per 100 anyal, en ille-tres, propietaris industrials i comerciants desde 4'2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, mode fuis i parts indivises, i sobre genres, pianos carruages i tota garantia que convingui. Ram-bla de Santa Mónica, 4 entressol.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Brug, núm. 78, entressol, primera

Gran Diploma de Honor y 10 Medallas
RELOJ ORIÓN AFIRMACION CRONOMETRICA
VÉNDESE EN LAS RELOJERIAS

MARIN - OPTIC

Gran assortit en gafes y jantes de cristall de roca de primera classe, a 6 pessetes. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitud y rapidesa els encàr-recs dels senyors matges y oculistes. — Se ga-rantitzen els objectes.

ARCS, 3 (JUNT A LA PLASSA NOVA)

Gramofons i discs

COMPRA, CANVI I LLOGUER

New - Phono. - Ample, 35, Barcelona.

Lampisteria de M. ALBIO

Lloguer de lampes, gas i electricitat

— Vendes a plaços i

l'comptat.—Instal-lacions, reparacions PONTI, 42

Els meus pugen forts y resistent a totes les malalties si prenen l'axarop de

Fosfat de cals gelatinós

CASADESÚS

del Dr. GUIXART, 2'50 ptes.

Arc del Teatre, 21. — BARCELONA

Esqueles mortuories
SE ROBBEN
A l'Administració
des a les des
de la 13
A l'impremta
des a les des
de la matina
PREUS Y TANYANY, SEGONS CATALEG

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Societat Anónima

40 Sucursals amb teléfon a Barcelona y pobles agregats

Enterros desde el més sumptuós al més modest; d'aquets desde 25 ptes.

LA NEOTAFIA

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfon 397

Tallers, fábrica y cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691

Estufa de desinfecció, portátil a domicili, única a Barcelona